

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

ב"ה

תיק 1078146/10

בבית הדין הרבני הגדול ירושלים

לפני כבוד הדיינים:

הרב יעקב זמיר

המערערת: פלונית

נגד

המשיב: פלוני (ע"י ב"כ עו"ד עמוס צדיקה)

הנדון: דיון בערעור על החלטות זמניות בעוד הדיון בהחלטות הקבועות תלוי ועומד

החלטה

ביום כ"ג בתמוז התש"ף (15.7.2020) הוריתי בין השאר על תגובת המשיב לבקשות המערערת לעיכוב ביצוע החלטות שחייבו אותה בקנסות וממילא לעיכוב גבייתם של הללו ולזימון עדים לדיון העתיד להתקיים לפנינו בעניינם של הצדדים.

לפניי עתה תגובת המשיב, תגובה שבגדרה נכללה גם בקשה חוזרת – לאחר שבקשה דומה נדחתה בהחלטתי הקודמת – לדחיית הדיון בערעור עד לאחר הדיון בבית הדין האזורי האמור להתקיים בעוד כמה חודשים, ובקשה חוזרת של המערערת לעניין העדים, ולאחר העיון בהם אני מורה ומבהיר כדלהלן:

א. החלטתי בעניין קיום הדיון היא החלטה חלוטה, אין מקום לשינויה אלא אם ייווצרו נסיבות חדשות המצדיקות זאת ולהיווצרותן של אלה לא נטען. בקשה החוזרת על בקשה זהה שנדחתה אך זה עתה תוך 'ויכוח' עם החלטת בית הדין אינה מן הדברים הראויים והמקובלים, ואך לפני משורת הדין לא אחייב בגינה בהוצאות משפט – בין השאר גם משום האיזון בין הצדדים שעה שאף המערערת מטריחה על בית הדין בבקשות שלחלקן אין מקום, ועם זאת אעיר כי מבא כוח המשיב כעורך דין הבקי בסדרי וכללי הדיון מצפה אני ליותר ממה שאני מצפה מהדיוטות בעניין זה.

מכל מקום לפני משורת הדין אשוב ואבהיר בקצירת האומר גם לגופם של דברים: הערעור הוא על החלטות קודמות, המשך דיון בבית הדין האזורי בעניינם של הצדדים אינו נוגע במישרין לערעור ואין סיבה לעכב מחמתו את הדיון בערעור. זכות הערעור – ובכללה אף הזכות למימוש רשות ערעור משניתנה אף אם מלכתחילה לא היה מדובר בערעור בזכות – אינה זכות שאפשר לאיינה או לעכבה עד אין קץ באמצעות המשך ההתדיינות בבית דין קמא ותוך שההחלטות נשואות הערעור ממשיכות להתקיים והדיון הממשיך בבית דין קמא נועד לקבלתן של החלטות נוספות ואחרות.

אמת שלעיתים ייתכן שהחלטות עתידיות של בית דין קמא ייתרו את הצורך בדיון בערעור, אך לא תמיד – ולא בהכרח במקרה שלפנינו – כך הוא, והן אמת גם כי בה במידה ייתכן שהכרעה בערעור תשמוט את הקרקע מתחת המשך הדיון בבית דין קמא, במקרים מסוימים, כשענייניו של הדיון הוא בהחלטות שבבסיסן יעמדו ההחלטות המערערות. אין בכך כדי לאיין את זכות הערעור.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

לעיתים יש טעם לעכב מעט את הדיון כדי לייצל ולחסוך זמן שיפוטי, אך לא כן כשמדובר בעניינם של קטינים שהדיון בו מתעכב כבר זמן רב וכשהעיכוב המבוקש עתה גם הוא אינו לזמן קצר.

ב. הקנסות המדוברות לא פורטו, לא צוין בגין מה הושטו ומתי. המשיב טוען לגביהם או לגבי חלקם כי הושטו לאחר הודעת הערעור ולא נכללו, אף לא יכולים היו להיכלל בה, ובהעדר בקשה לתיקון כתב הערעור והכללתם בו ולא כל שכן בהעדר נימוקים לבקשה לעכבם, וכמו כן טוען הוא לגבי חלקם לפחות כי עילות השתתם הן התנהלויות שונות של המערערת שייתכן שמצדיקות קנס אף אם בחשבון הכללי תצא המערערת כשידה על העליונה בערעור וממילא אין מקום להשהייתם עד שיתברר מי מהצדדים אכן יצא כשידו על העליונה.

בהעדר פירוט ואסמכתאות לטענת ולבקשת המערערת אין אנו יכולים כמובן לדחות את דברי המשיב ומשכך אין מקום לעיכוב גבייתם של הקנסות האמורים.

המערערת רשאית להגיש בקשה מתוקנת שבה תפרט את הקנסות המדוברות, את ההחלטות שבמסגרתן הושטו, בשל מה הושטו ובשל מה יש מקום לשיטתה לבטלם או לעכב את גבייתם עד להכרעה בערעור. אם תעשה כן נוכל לבחון את הרלוונטיות של דברי המשיב בנוגע לכל אחד מהקנסות המדוברות ולהכריע לגופה של בקשה, ולמותר לציין כי במידת הצורך נורה על תגובה מפורטת של המשיב.

ג. ערכאת הערעור אכן אינה מרבה לשמוע עדים, אך אין היא מנועה מלשומעם. יש שבית הדין הגדול מתערב אף בקביעות עובדתיות – וטעות בעובדות היא עילת ערעור אפשרית – ולשם כך עשוי הוא לשמוע עדים. גם טענות לטעות בשיקול דעת עשויות להצריך שמיעה של עדים במיוחד כשמדובר לאו דווקא בעדים לעובדות גרידא אלא במומחים מטעם בית הדין שבית הדין נתן משקל זה או אחר לחוות דעתם ולשיטת המערער – המערערת במקרה זנן – שגה במשקל שנתן לדבריהם, בפרשנותם, לא חקר אותם די וכדומה.

אכן כאמור אין בית הדין הגדול מרבה בשמיעת עדים וודאי שאין מקום לקבוע כבר עתה כי בדיון ישמעו כל העדים שהוזכרו בדברי שני הצדדים, גם הזמן בדיון ספק אם יספיק לכך. בשלב זה גם טרם ברור אם כל העדים שברשימה רלוונטיים לענייניו של הערעור עצמו שכפי שכבר הוזכר לעיל אינו ממצה בהכרח את כל עניינם של הצדדים שממשיך להידון גם בבית דין קמא. ודאי שאין מקום בשלב זה גם להוראה חריגה להעיד את הילדים עצמם כבקשת המערערת.

לפיכך אני מורה כי בשלב זה יישמעו בדיון רק הצדדים, ובכלל זה הקירתה של המערערת בידי המשיב או בא כוחו, כבקשתם, ללא שמיעת עדים.

שמיעת אותם עדים ששני הצדדים כאחד הזכירו כי יש תועלת בשמיעתם ובחקירתם – ולא מילתא זוטרתא היא בתיק זה שיש נקודה המוסכמת על שני הצדדים – גב' [ש'], גב' [ר'] וגב' [ז'] – תישקל לאחר הדיון וככל שיראה בית הדין צורך בה יקיים דיון נוסף.

ד. החלטתי זו מותרת בפרסום בכפוף להשמטת פרטיהם המזהים של הצדדים ואף שמות העדות הנ"ל יושמטו.

ניתן ביום י"ג באב התש"ף (3.8.2020).

הרב יעקב זמיר

עותק זה עשוי להכיל שינויי ותיקוני עריכה